

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-07825/2016-ERU

V Praze dne 2. února 2017

Č. j. 07825-19/2016-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v řízení o přestupku vedeném pod sp. zn. OSR-07825/2016-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem 2. ledna 2017 podle ust. § 67 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], zastoupený opatrovníkem, Magistrátem města Havířov, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku pan [REDAKCE], zastoupený opatrovníkem, Magistrátem města Havířov (dále jen „obviněný z přestupku“), se tím, že v rozporu s ust. § 28 odst. 3 energetického zákona provedl v přesně nezjištěné době od 7. března 2016 do 29. dubna 2016 [REDAKCE] zásah na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy tak, že poškodil provozní plombu na elektrickém rozvaděči pro byt č. [REDAKCE] domu na uvedené adrese a přes předchozí demontáž elektroměru propojil v rozvaděči fázové vodiče, v důsledku čehož následně vědomě z neměřené části odebíral elektřinu, **úmyslně dopustil přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.**

II. Dle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se obviněnému z přestupku za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 5 000 Kč** (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 34616.

III. Obviněnému z přestupku se dále v souladu s ust. § 79 odst. 1 zákona o přestupcích a vyhl. č. 231/1996 Sb, ve znění pozdějších předpisů, ukládá **povinnost náhrady paušální částky nákladů řízení ve výši 1 000 Kč** (slovy jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 34616.

IV. Poškozený se s náhradou škody odkazuje na občanskoprávní řízení.

Odůvodnění:

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona, v souladu s ust. § 53 zákona o přestupcích, bylo dne 15. července 2016 postoupeno oznámení Statutárního Města Ostrava, Úřadu městského obvodu Ostrava - Jih pod [REDAKCE] spolu se spisovým materiálem Policie České republiky, Městského ředitelství policie Ostrava, obvodního oddělení Ostrava – Zábřeh (dále jen „Policie ČR“) [REDAKCE] o přestupku obviněného z přestupku.

Po prostudování podkladů obsažených ve spisovém materiálu Policie ČR dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil obviněný z přestupku a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil v souladu s ust. § 87 zákona o přestupcích k vydání příkazu.

II. Popis skutkového stavu a dosavadní průběh řízení

Dne 29. dubna 2016 se na základě oznámení o neoprávněném odběru elektřiny hlídka Policie ČR dostavila na místo v Ostravě-Bělském lese, v ulici [REDAKCE] do [REDAKCE]. Oznámení podal pan [REDAKCE], zaměstnanec společnosti pověřené provozovatelem distribuční soustavy, který sdělil, že při kontrole elektrických měřících zařízení zjistil, že na shora uvedené adrese do bytu [REDAKCE], kde byl dne 5. března 2014 provozovatelem distribuční soustavy odpojen elektrický proud a demontován elektroměr, je nyní proud opětovně připojen, čímž dochází k neoprávněnému odběru elektřiny. Dále uvedl, že v době kontroly se na místě nacházel podezřelý z přestupku, který mu předložil nájemní smlouvu k užívání bytu a rovněž i poslední smlouvu o dodávce elektřiny. Podezřelý z přestupku dále umožnil panu [REDAKCE] kontrolu elektrických spotřebičů v bytě a po provedené kontrole byl následně technicky odstraněn neoprávněný odběr elektřiny.

Policie ČR na místě zjistila, že elektrický rozvaděč pro byt [REDAKCE] je umístěn v [REDAKCE] obytného domu v plechové neuzamčené skříni. V elektrickém rozvaděči po demontování elektroměru je osazena plastová zajišťovací krabice bez provozní plomby a přední krycí plastové průhledné víko je odstraněné, ze zajišťovací krabice jsou vyvedeny elektrické kabely, které se v odkrytých částech bez izolace vzájemně dotýkají. Policie ČR na místě dále pořídila fotografickou dokumentaci a soupis elektrických spotřebičů v [REDAKCE]

Obviněný z přestupku podal Policii ČR dne 17. května 2016 vysvětlení, ve kterém uvedl, že v bytě [REDAKCE] bydlí od 1. ledna 2013 na základě smlouvy o podnájmu, pronajímatelem bytu je pan [REDAKCE], který v uvedeném bytě na uvedené adrese již několik let nebydlí. Policii ČR sdělil, že v bytě s ním bydlí od 7. března 2016 i jeho přítelkyně. Dále uvedl, že v uvedeném bytě se zdržoval minimálně a vzhledem ke svému častému pobytu v cizině nepotřeboval elektřinu, po nastěhování přítelkyně však elektřinu do bytu zapojil. Obviněný z přestupku dále uvedl, že si uvědomuje své pochybení, jednal zkratkovitě a uvědomuje si, že by neměl odebírat neoprávněně elektřinu.

Dne 18. května 2016 společnost ČEZ Distribuce a. s. vyčíslila škodu způsobenou neoprávněným zásahem na částku 68 885,53 Kč. Policie ČR si vyžádala znalecký posudek znalce [REDAKCE], který v posudku [REDAKCE] určil výši škody způsobené neoprávněným odběrem elektřiny v [REDAKCE] výpočtem dle spotřebičů a jejich výkonu na částku 1 300 Kč.

Dne 25. května 2016 Česká správa sociálního zabezpečení sdělila Policii ČR, že obviněný z přestupku nepobírá žádný důchod od plátce ČSSZ Praha. Okresní správa sociálního zabezpečení v Karviné uvedla, že obviněný z přestupku se nenachází v registru zaměstnanců s otevřeným pojistným poměrem. Obviněný z přestupku nemá evidovanou žádnou dávku nemocenského pojištění. Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Ostravě dne 16. května 2016 uvedla, že obviněný z přestupku není příjemcem dávek státní sociální podpory a dne 23. července 2016 zaslala Policii ČR přehled činností a evidencí uchazeče, z něhož vyplývá, že poslední zaměstnání obviněného z přestupku bylo v roce 2011 a trvalo pět měsíců.

Správní orgán tak měl bezpochyby dostatek důkazů o tom, že to je právě obviněný z přestupku, kdo se dopustil přestupku. Správní orgán v souladu s ust. § 87 zákona o přestupcích, kdy není na základě postoupeného spisového materiálu pochyb o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil, vydal proto dne 23. září 2016 příkaz, který se však správnímu orgánu, ani prostřednictvím Policie ČR nepodařilo obviněnému z přestupku doručit. Správní orgán proto v souladu s ust. § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu ustanovil obviněnému z přestupku opatrovníkem Statutární město Havířov a dne 2. ledna doručením oznámení o zahájení řízení opatrovníku zahájil řízení o přestupku. Zároveň téhož dne správní orgán doručil opatrovníku předvolání k ústnímu jednání na den 2. února 2017.

Opatrovník obviněného z přestupku požádal o možnost nahlížení do spisu, což mu bylo umožněno dne 16. ledna 2017 na dislokovaném pracovišti Úřadu v Ostravě.

Dne 5. ledna 2017 správní orgán obdržel písemnou omluvu poškozeného z neúčasti na jednání, včetně požadavku na uložení povinnosti obviněnému z přestupku uhradit škodu. Náhrada škody za spotřebu elektrické energie vyčíslené podle předchozí spotřeby na předmětném odběrném místě 5,4 kWh/den za dobu 53 dnů (od 7. března 2016 do 29. dubna 2016, tj. 53 dní) a při ceně [REDAKCE] Kč/kWh, tj. celkem [REDAKCE] Kč. Tato škoda byla dále zvýšena o prokazatelné nezbytně nutné náklady vynaložené zejména na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušování, a to takto: přerušování (zamezení) neoprávněného odběru 8 929,00 Kč + DPH 21 % 1 875,09 Kč, tj. 10 804,09 Kč. Poškozeným uplatněná částka náhrady škody tak činí celkem **12 380,73 Kč**.

Dne 16. ledna 2017 se z účasti na ústním jednání omluvil opatrovník a vyslovil souhlas s tím, aby věc byla projednána bez jeho účasti.

Ústní jednání ve věci, včetně dokazování, se bez účasti obviněného z přestupku a poškozeného konalo dne 2. února 2017, o čemž byl pořízen protokol o ústním jednání č. j. 07825-18/2016-ERU. V průběhu dokazování dospěl správní orgán k závěru, že přestupek byl dostatečně prokázán, a proto přistoupil k vydání rozhodnutí.

III. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V přestupkovém právu se přitom rozlišuje zavinění úmyslné a nedbalostní.

K naplnění úmyslu přímého je potřeba, aby pachatel chtěl způsobem uvedeným v zákoně porušit nebo ohrozit zákonem chráněný zájem. Nezáleží přitom na tom, do jaké míry si byl jist nebo doufal, že se mu to podaří. V daném případě potvrdil sám obviněný z přestupku, že si byl vědom svého protiprávního jednání. Z vyjádření obviněného z přestupku učiněného před policejním orgánem jednoznačně vyplývá, že obviněný z přestupku přestupek spáchal úmyslně za účelem připojení elektřiny do svého bytu. Lze tak konstatovat, že se jednalo o jednání úmyslné.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s ust. § 28 odst. 3 nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s ust. § 71 odst. 11. Přestupek, kterého se měl obviněný z přestupku dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, kdy obviněný z přestupku provede úmyslně zásah na odběrném elektrickém zařízení, a to aniž by měl k provádění zásahů sám potřebné odborné znalosti, splňuje nepochybně též kritérium společenské škodlivosti, neboť tím došlo k ohrožení bezporuchového provozu předmětného zařízení.

Energetický zákon v ust. § 28 odst. 3 zakotvuje, že na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy. Tím, že v přesně nezjištěné době od 7. března 2016 do 29. dubna 2016 obviněný z přestupku provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, porušil obecný zákaz obsažený v ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

Z výše uvedeného ustanovení lze dovodit, že jedním ze znaků přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona je právě nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení, a to od provozovatele distribuční soustavy. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření obviněného z přestupku v dané věci, je nesporné, že obviněný z přestupku si před provedením zásahu nevyžádal souhlas provozovatele distribuční soustavy.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že nejde o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. Vzhledem k tomu, že Policie ČR jednání podezřelého kvalifikovala jako přestupek, nerozporuje správní orgán její závěr, že v daném případě skutečně nešlo o trestný čin. Taktéž lze, i s ohledem na výše uvedenou úpravu energetického zákona, vyloučit znak přestupku spočívající v tom, že přestupkem není jednání, které zvláštní právní zákon upravuje jako správní delikt.

Správní orgán s ohledem na výše uvedený rozbor jednání obviněného z přestupku považuje předmětný čin za přestupek ve smyslu zákona o přestupcích v návaznosti na porušení zákazu obsaženého v energetickém zákoně.

Podle ust. § 70 odst. 2 zákona o přestupcích správní orgán uloží pachateli přestupku povinnost uhradit škodu, jejíž výše byla spolehlivě zjištěna a nebyla dobrovolně nahrazena. Poškozený vyčíslil škodu způsobenou neoprávněným odběrem a uplatnil i částku za přerušení (zamezení) neoprávněného odběru ve výši 8 929,00 Kč (bez DPH). Částka za neoprávněný odběr uplatněná poškozeným je rozdílná od částky určené soudním znalcem v oboru energetika. Poškozený dále neupřesnil, z čeho se skládá částka 8 929,00 Kč, když je uplatněna zejména za přerušení (zamezení) neoprávněného odběru. Správní orgán tak výši škody nemůže považovat za spolehlivě zjištěnou.

IV. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ust. § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání obviněné z přestupku porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném elektrickém zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného zákazníka). Obviněný z přestupku přestupek spáchal svým aktivním konáním, kdy sám o své vůli provedl zásah na odběrném zařízení, a to aniž by měl k provádění zásahu potřebné odborné znalosti a souhlas provozovatele distribuční soustavy

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu příkazního řízení vyšlo najevo, že pachatel propojil odběrné elektrické zařízení úmyslně, a to za účelem připojení elektřiny do svého domu, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti přitěžující.

Při posuzování následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné elektrické zařízení) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Při tom dospěl správní orgán k závěru, že obviněný z přestupku se dopustil svým aktivním jednáním ohrožení objektu. Jelikož došlo v přímé souvislosti s jednáním obviněného z přestupku pouze k ohrožení zájmu chráněného zákonem, nehodnotí správní orgán jednání obviněného z přestupku jako příliš závažné.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Obviněný z přestupku se ke svému jednání přiznal, což chápe správní orgán jako polehčující okolnost. Zároveň správní orgán dodává, že nemá povědomí o tom, že by s uvedeným obviněným z přestupku bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů obviněného z přestupku. Správní orgán z podkladů ve spisu zjistil, že obviněný z přestupku byl dlouhodobě veden v evidenci uchazečů o zaměstnání a není poživatelé žádné dávky sociálního zabezpečení. S přihlédnutím k osobním poměrům obviněného z přestupku správní orgán uložil pokutu při samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného z přestupku, takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje pokutu ve výši 5 000 Kč za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň tak pokuta může plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Ve správním řízení je obviněnému z přestupku výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 5 000 Kč, a to za přestupek podle energetického zákona.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Výrokem IV. se poškozený se svým nárokem na náhradu škody odkazuje na občanskoprávní řízení.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu.

Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení